

זמנים לשבת קודש

הדלקת הנרות	6.55
חצות היום והלילה	12.45
עלות השחר	4.19
נץ החמה	5.55
סוף זמן קרי"ש	8.31 - ב
סוף זמן תפילה	10.28
שקיעת החמה	7.34
מוצאי שבת	8.47

פיקר אבות פיקה

דמותה לתמר

גליון קנ"ה - שנה ו' - עקב תשס"ט

יורל ע"י

התאחדות אברכים "יואל משה" ד'סאטמאר

נתיב ישיבה ישיבה ישיבה ישיבה
בנישואות כ"ק מנחם שלום
בע"ה"ק יושלים תובא"א

מגיד תעלומה

המן לא הוליד זיעה

שמלתך לא בלתה, יש אומרים, דרך אות, ואחרים אומרים, כי הוציא מלבושים רבים ממצרים, ויתכן שאין בתולדת המן להוליד זיעה. (אבן עזרא)

'חולי' בא מחוץ להגוף, 'מדוי' מתוך הגוף

והסיר ה' ממך כל חולי, שהוא במנהגו של עולם, וכל מדוי מצרים, שהיו חוץ ממנהגו של עולם, או יאמר, כל חולי הוא הבא מחוץ לגוף, מצד השתנות האור וקלקולו, וכל מדוי מצרים, הוא הבא מבפנים מתוך הגוף, וזהו לא ישימם בד. (ריבנו בדי)

עיקר החיות הוא ממיטות האמצעים

לא על הלחם לבדו, על הלחם שהאדם רגיל בו אין חיותו של אדם בו לבדו בלתי הכח המצמיח אותו והוא מזול וכו', וכמו שאמר ר"ל, אין לך כל עשב ועשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה מכה אותו ואומר לו גדל, שנאמר, הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ, ואותו כח המצמיח יש לו כח אחר ממונה, ואותו כח אחר יש לו גבורה מושל עליו שהוא מעמיד ומקיימו, וכן מכל לכה עד הסבה העליונה שהוא כח הכחות כלן וגבוה על כל גבוהים, הוא מקור חיים וחיות כל חי, שהרי ישראל כל ארבעים שנה במדבר לא אכלו לחם חיו, וזהו על כל מוצא פי ה' יחיה האדם, כלומר על הכח הנגזר מפי עליון, כלשון, הדבר יצא מפי המלך, שפירשו גור, וכל הכחות האלו האמצעיים קראם הכתוב, מוצא פי ה'; כלומר כי הם כלם נגזרים ויוצאים ממנו, ובא הכתוב הזה להודיע שאין עיקר החיות במזון הבא מסבה אחר סבה כענין הלחם שאנו אוכלים שהאמצעיים רבו בו, אלא שעיקר החיות במזון הכח המתקרב אל הסבה העליונה, כי כל מה שיתקרב מחוץ הסבה ויתמועטו האמצעיים הוא עיקר החיות, וזהו שאמר ר"ל, ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו, ר' יוחנן אמר אכלה דאית, שנאמר, באור פני מלך חיים, נתכוין רבי יוחנן לומר כי האור העליון שהוא חיי הנפש ומזונה ותענוגיה היא האכילה הודאית, אבל מזון הגוף הבא מסבה אחר סבה אינה אכילה ודאית. נראה לי כי קרא הכתוב המן מוצא פי ה', כי אע"פ שכל האמצעיים כלן מוצא פי ה' הם וזהו שאמר כל, מ"מ המן היה מוצא פי ה' ממש, ממה שכתוב, הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, והבן זה, ויהיה באור הכתוב, כי כל מוצא פי ה', שהם האמצעיים כלן, יחיה האדם, אין צריך לומר על מוצא פי ה' שהוא המן, ואין שם רבוי אמצעיים, והוא מוצא פי ה' ממש, וכאשר רמזתי. (ריבנו בדי)

מילי מעלייתא

השכר בעולם הזה הוא על שמירת הלאווין

מה כתיב למעלה אשר אנכי מצוך היום לעשותם, ופירש"י ולמחר לקבל שכרם, והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אותם ושמר וגו' ואהבך וגו'. ולכאורה סותר מיניה וביה דמתחיל דליכא שכר ומסיים דאיכא שכר. וי"ל דכתב הבכור שור דעל עשה ליכא שכר, אבל על השמירה מל"ת איכא שכר. וז"ש ושמרתם, וידוע דבכל מקום דכתיב שמירה אינו אלא ל"ת, וא"כ שפיר ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד.

בזכות עשיית גדרים וסיגים אנו ניזונים בעוה"ז

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה. דהנה חז"ל דרשו (מ"ק ה') ושמרתם את משמרת לעשות משמרת למשמרת, והיינו שהחוב על האדם לעשות סיג לתורה כדי שזמנה לא יעבור על התורה עצמה. ודנה טובת עולם הזה הכל בשביל שיוכלו לקיים התורה, כי אם אין קמח אין תורה, ואמר חז"ל (עירובין מא') עניות מעביר על דעת קונו. ולכן על ידי טובת עוה"ז יש בידו לקיים התורה כדבעי. ולכן הקב"ה מתנהג עם האדם מדה כנגד מדה, שאם האדם רואה לעשות לעצמו גדרים וסיגים למנוע כל המניעות המבטלין מהתורה, או אם עושה משמרת למשמרת, גם הקב"ה רואה להיטיב עמו לעשות לו כל הכנות, ולבטל ממנו מניעות המונעים מהתורה, היינו שיתן לו טובת עולם הזה, אבל אם אין האדם משתדל למנוע ממנו מניעות וסיבות המבטלין מן התורה, גם הקב"ה אינו מונע ממנו מניעות המבטלין התורה. וזה שאמר ויהי עקב תשמעון המשפטים האלה ושמרתם, שתעשו משמרת כדי שתעשו אותם בלי מניעה, אז ושמר ה' אלקיך לך וגו' שיתן לך כל טובת עולם הזה.

מהברכות מוכח שיש לנו דין בנים למקום

ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך. ואמר ר"ל (מנחות מג') אל תקרי מה אלא מאה ברכות. ואפ"ל עפ"י שכתבו דמהברכות מוכח דיש לנו דין בנים למקום, וע"כ מה שנתן לנו הקב"ה הכל היא מתנה מאתו, דאי תימא עבדים היינו למקום, הלא קי"ל מה שקנה עבד קנה רבו, אע"כ דיש לנו דין בנים. וכבר נודע דתשובה מהני מטעם 'בנים למקום' דאב שמחל על כבודו כבודו מחול. נמצא תשובה וברכות תרוייהו מדין בנים. וז"ש ועתה ישראל, אין ועתה אלא לשון תשובה, וזה דוקא 'ישראל', לישראל נאמרה התשובה ולא לבני נח, כי ישראל יש להם דין בנים ואב שמחל על כבודו כבודו מחול, מטעם זה 'מה' ה' אלקיך שואל מעמך, אל תקרי מה אלא מאה ברכות, וע"כ הברכות הארץ נתן לבני אדם בתורת מתנה לבניו.

סדר הלימוד לפי דעה - מסכת מכות							
יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבת
דף	יג.	יג.	יד.	יד.	טו.		חזרה

מלחמות ה'

הנאולה העתידה תבוא לאחר שבנ"י יתיאשו ממלכות

באפטרותא דיומא שמעו אלי רודפי צדק מבקשי השם, הביטו אל צור חוצבתם וגו', הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם כי אחד קראתיו וגו' כי נחם ה' ציון וגו', ויש לדקדק מה שהקדים לומר שמעו אלי רודפי צדק וגו' להפסוקים דלהלן.

גם קשר הפסוקים הביטו אל אברהם וגו' כי נחם השם ציון וגו', צריך ביאור.

ונראה לומר דהנה כתב הרמב"ם ז"ל באגרת תימן שכשיחשבו העכו"ם שאומה זו לא יהיה לה ממשלה לעולם ולא יגאלו מן השעבוד שהם בו, וכל החכמים כולם פה אחד בעצה זאת אז יגלה המשיח ע"כ והדבר נפלא דלכאורה מהיכן לקח המקור לדבריו אלו.

ונראה בזה דהנה המצודות דוד כתב בפסוקים אלו הביטו אל אברהם וגו' כי אחד קראתיו וגו', וזה לשונו, עם כי היה יחיד בארץ כנען ולא היה מי שם ממשפחתו להחזיק בידו, עם כל זה אני קראתיו וגדלתיו וברכתי אותו וארבה את זרעו, וכאומר כמו שעשיתי עם אברהם אעשה עמכם, עם שאתם יחידים בין העכו"ם ואין מי יחזיק בידכם ע"כ, ומה נוכל להבין גודל הפגם שעושים אם מתחברים עם האמות ה' ישמרנו, כי זה גורם התעכבות הנאולה בעוה"ז שאינם מקיימים הכתוב כי אחד קראתיו וגו', היינו שישארו יחידים בין העמים.

והנה לפי דברי המצודות אפשר לומר שפסוק זה משמש הקדמה לפסוק דלהלן כי נחם ה' ציון וגו', והיינו שכאשר יהיו ישראל יחידים בין העכו"ם, והכוונה שכל האמות יתיאשו מגאולתן של ישראל ולא יחזיקו בידם, אז יהיה כי נחם ה' ציון וגו', ולפי דברינו מצאנו מקור נאמן לדברי הרמב"ם שכתב שאם האמות כולם יתיאשו מגאולתן של ישראל ויאמרו שלעולם לא יהיה לישראל מלכה או יוצאם הגאולה.

אמנם כדי שיזכו לראות את האמת בעיניים אלו צריכים להרבה סייעות דשמיא וזהו שהקדים הכתוב לומר שמעו אלי רודפי צדק מבקשי השם הביטו אל צור חוצבתם וגו', כי רק מבקשי השם ומבקשי האמת המה רואים ומבינים ענין זה הנלמד מפסוק כי אחד קראתיו וגו'.

(דברי יואל, ונחם)

[illegible]

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מערכות ישראל סבא

המערכה על טהרת החינוך בעיה"ק ירושלים תובב"א

קורן 'מזכרת משה'

בשנת תרל"ה מלאו לו לר"מ מונטיפיורי צ' שנה, ומוקדיו בלגדון יסדו לכבודו קורן מיוחד וקראוהו על שמו 'מזכרת משה', ותעודתה, תקנת הישיבה העברי בארץ ישראל, מיסדי הקורן החליטו לקנות קרקע על מנת להושיב עליה קבוצה מיהודי ירושלים ולהרגילם בעבודת אדמה ולאומנות המלאכה, אשר לפנים היה הכל טוב ויפה, אמנם הוסיפו בתקנותיהם עוד סעיף אחד, 'בעיקר ובראשונה למצוא דרכים לתיקון החינוך'.

מ'מיל מינעס' מתחזה לשומר תורה ומצוות

וכעבור שלש שנים מינה ועד זה את מיכל פינעס, שהיה אחד מסוג המשיכילים שירושלים לא נוסתה בהם, אשר העמיד פנים לכאורה כאיש שומר תורה ומצוות שואל ומשיב ומחדש בחידושי תורה, זקנו מגודל וטליתו מצוייצת, אך מתחבר עם פורקי עול ולו דעות כחובות לא

מעטות, והגיע לשערי ארה"ק בשנת תרל"ח ובמשך כשנתיים ימים הריח ובלש במצב החינוך הירושלמי ובכח עמידתם של הרבנים והעסקנים על שמירת טהרתם, ובמשך שנתיים אלו היה יוצא ונכנס בבית הגה"ק רבי שמואל סאלאנט זצ"ל, ושאר גדולי העיר והיה מתחסד לפניהם, ולמען השלימות הצטרף גם הוא ל'ועד הכללי והתראה כאחד השומרים על תיקוני העיר.

אולם בשנת תר"מ יצא המרצע מן השק ובעיתון 'הצפירה' גליון כ"ד של השנה ההיא, הופיעה ידיעה קטנה המספרת על יסוד בתי ספר למלאכה ולעבודת אדמה בירושלים, ובשאר ערי א"י, ויחד עם זאת הופיעו בירושלים שמצבה הכלכלי היה אז בדי רע, פרסומים מראשי חברת 'מזכרת משה' המבטיחים 'שמצב העם היושב בציון יוטב רק אם ימצאון בירושלים בתי ספר אשר יתנהלון לרוח העת החדשה', לפרסומים אלו גם נוספה בשורה ש'חברה זו תקציב אלפיים פונט - שטערלינג להקמת בית מדרש וחינוך, על חצר גדול ורחב ידים העומד מחוץ לשערי ציון

על הדרך המוביל ליפו, ולא יעברו ימים רבים ושערי הבית יהיו פתוחים לדופקי דלתיו'. עם ההודעות הראשונות הכירו מיד בני ירושלים שידיו של מיכל פינעס באמצע, אך יחד עם זאת אין להתעלם מכך שרבים ובעניהם מראשי וגדולי העדה לא העריכו בתחילה במדה מספקת בגודל הסכנה, ולא הבינו שלפניהם שוב בית חינוך ושקאלע של חולין והפצת מינות במהדורה חדשה, ומיכל פינעס שהיה בן ביתם של גדולי ירושלים במשך שנתיים ימים לא נחשד בעיני כולם על כגון דא.

הגה"ק מהר"ל דיסקין עומד על טיבו של מיכל פינעס

אמנם אנשי ירושלים שכבר נתקלו במין לודויג פראנקל, בעל שלט ה'שוטני', שהיה מנשק את המזוזה על פתחי בתיהם של גדולי ירושלים, אולם עליו קבלו אזהרה מוקדמת מגדולי ישראל שבחוץ לארץ, וגם בירושלים עצמה לא עמד בפני יצרו כל ימי שהותו בה, אבל על אדם כמיכל פינעס שהיה מתחסד ומצטדק ללמודן וצדיק אמיתי, מאן דרס שמיה של השכלה והתחדשות, ואכן תקופה קצרה ובתחילה כאשר פתח את בית מדרשו בשכונת 'אבן ישראל' שעל דרך יפו, לא הוקירו משם את רגליהם גם הרבה דיאנים ושלמים, ירושלים עד אז עדיין לא נוסתה

במשכיל מסוג זה, והפעם היו צריכים על כך גדול בענקים שרוח הקודש מופיעה בבית מדרשו, כדי שיחזה את הסכנה ויעצור בעדה מבעוד מועד, ואכן שלח הקדוש ברוך הוא מלאך מושיע מן השמים, ה"ה הגאון הקדוש רבי יהושע לייב דיסקין זי"ע, שהוא היה הראשון שהכיר את הזיוף, וחזה את הסכנה מראש.

רבי יהושע לייב אוסר דויתק רגל בבית מדרשו של פינעס

מיד כשנודע להגה"ק מהר"ל דיסקין דבר התייחסות בית המדרש של מיכל פינעס, קידש עליו מלחמה ועם פתיחתו כבר בימים הראשונים קרא לעצרת והסריו במקהלות עם כשהוא מרים קולו בבכי, ורבותי! על דתנו מרחפת סכנה תורתנו בצרה גדולה, שמעתי כי מיכל פינעס אומר לכונן לו מקום מיוחד לתפילה ולתורה, והוא מין ואפיקורס גמור, והנה ידוע הדין שספר תורה שכתבה מין ישרף, ומכל שכן בית מדרש שזרחה בכלו צרעת המינות ושבל - על כן זאת עשו גזרו לכם גזירה ואסרו איסור, לבלתי יבוא אדם לשם והעובר על כך טמא טמא יקרא לו. האזהרה פעלה את פעולתה כמטה קסמים, ואיש מהחדרים לדבר השם לא ההין יותר להתקרב אל הבית, עד שבסופו של דבר התנוון המוסד

החדש ועבר ובטל מן העולם.

מינעס מנסה למצוא חן בעיני ר' יהושע לייב

בשעתו עוד העיז פינעס וניסה להיפגש עם ר"ל ולדבר עמו על תכניותיו, אולם שישעו מיד בתחילת דבריו, ואמר: אם להקל את מצוקת עיני העיר באת, מהיכתי תיתי, אך אם לשם עריכת בדיק בית החינוך שלנו, מעיד אני שאין כאן אף בית וחצר שאין קול התורה מצפצף מתוכו ואין לך כאן לתקן כלום. אלא שפינעס לא נשמע לדעת תורה, והגה"ק רבי יהושע לייב יצא למלחמה כנגד האיש בעל העורף הענק של המשיכילים בעולם והמכשירים הכספיים העצומים, ולמינו לקח במלחמה זו את הגה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד זי"ע, שהיה אז אב"ד המנוסה במערכות אלוקים חיים.

המערכה נגד פינעס

באותן הימים נולד בן זמר לאחד מהרשי העץ הירושלים והלה עמד בקשרי מסחר עם מיכל פינעס, והחליט לכבדו בסנדקאות, הדבר נודע לרבי יוסף חיים רק בליל השימורים שלפני הברית, אולם בנאמנותו לרבו ולשיטתו, ידד הוא בכבודו ובעצמו לבית אבי הילד שהיה באחת המבואות האפלות שבעיר העתיקה, והניאו מעשות זאת.

המשך יבוא א"ה

בית המדרש "ברך משה" ד'סאטמאר

סימן טוב ומזל טוב

באותות כבוד ויקר ובראש גיל וטענה, נבחר ברכת מלא טוב, אל מול מע"כ הא גברא יקרא, המסור בלב ונפש לקענוע ועומד בראש כולליתו במסדות רבה, משלך נפשו מעד להרבות פעלים בתוככי קהלתו במסדות נפש רבה. אחיוב וחביב בתוככי אלפי אש שלומנו יי בבל אחי ואחרי ברחבי תבל, נותן עני ולבו כל הימים להרחיב את גבולי הקדושה בקריה גרושה. ויש שכן לסכל עול לחיובק בית ירושלים ויום וליל לא ישיבות להרבות פעלים לטובת כולליתו.

הה' כשת

מוה"ר שמואל זאנוויל פויגל שליט"א מנהל כוללית המפארא

דרגל יום שמחת לבו בנישואי בתו למז"ט

יח"ר שחיונו יעלה יפה להפארת בית ישראל, ויכח לריות רב תענוג נחת, ותאחדו על שלחנה תורה וגדולה כבת אהר, ועוד רבות בשנים יכח לעמוד ולשרת את אחיו בית ישראל, עדי מסה לביתא הגואל.

הכ"ח החותמים למען שמו באהבה תנבאים

בשם סתפלי' ולסוד' בית מדרשנו

כולל למצוינים "יואל משה" ד'סאטמאר

ברכה לראש משביר

באותות כבוד ויקר ובראש גיל וטענה, נבחר ברכת מלא טוב, אל מול מע"כ הא גברא יקרא, המסור בלב ונפש לקענוע ועומד בראש כולליתו במסדות רבה, משלך נפשו מעד להרבות פעלים בתוככי קהלתו במסדות נפש רבה. אחיוב וחביב בתוככי אלפי אש שלומנו יי בבל אחי ואחרי ברחבי תבל, נותן עני ולבו כל הימים להרחיב את גבולי הקדושה בקריה גרושה. ויש שכן לסכל עול לחיובק בית ירושלים ויום וליל לא ישיבות להרבות פעלים לטובת כולליתו.

הרח"ח המפארא יפה פרי תואר

מוה"ר שמואל זאנוויל פויגל שליט"א מנהל ומסדון כוללית

לרגל שמחת נישואי בתו למז"ט ובשעט"מ

ובהאי שעתא נביע בשער בת רבים מיטב ברכותינו למע"כ אשר הוא הגבר אשר לקח על עצמו לסבול עולה של תורה להחיות בית גדולה שמגדליו בה תורה ויראת שמים, ומכנת ורליו מהכא להחם בטיטולא דגופא וטיטולא דאורארא לארגן הסכומים הכבירים, ויום וליל לא ישיבות להרבות פעלים לטובת כולליתו.

ואת הברכה שידיו מע"כ וב"כ רוב נותן דקדושה מכל יחז חזות התורה ולומדיה ין עלכים להתיבך בכל מעשי ד"כים וכן וסוד דרפוכם לאיור ימים וטות חיים.

א"י המכירים לענוה, ושפחתי בשפחתי הגהלת הכולל - ראשי הכולל - תלמיד הכולל

ג"א מספרים בברכה מרובה: חברי כולל רבנים

מוסדות ישיב לב דרבינו יואל מסאטמאר

תודה וקול זמרה

בקול רעה זמרה, נבחר בראש השנה, ברכת טוב מול בשפה נעמה ובחורה, באותות כבוד וכלל שבח ושירה, קדם מעלת האי גברא יקרא.

שמואל בקורא שמו ענה לשמותיו בכל עת ועונה יקד פנינים וסל נפשו אליו להטיב עמו בעושה ומעשה בעצה בכל עת ועידן ותק ועושה חסד כסתר והנעצ לתלל לבבות נשברים אשר פנים אלו איש חי רוב פעלים בנה ומקים עולמות של תורה לכו כלל האוי להעמיד יסוד קהלתו ומסדותיו לעבת איש עשה ופעל

היה הרחיב המפארא

מוה"ר שמואל זאנוויל פויגל שליט"א מנהל כוללית פערקיק ת"י - יח"ר ויקר ונפשו לקענוע ועומד בראש כולליתו במסדות רבה, משלך נפשו מעד להרבות פעלים בתוככי קהלתו במסדות נפש רבה. אחיוב וחביב בתוככי אלפי אש שלומנו יי בבל אחי ואחרי ברחבי תבל, נותן עני ולבו כל הימים להרחיב את גבולי הקדושה בקריה גרושה. ויש שכן לסכל עול לחיובק בית ירושלים ויום וליל לא ישיבות להרבות פעלים לטובת כולליתו.

לאת השמחה שבכיתו - רון ושבח בשפתו - בנישואי בתו

יח"ר שחיונו יעלה יפה בהצלחה, לתפארת המפארה, בני חי ומוני בימים הוא שורה, וזמן לרות מהם רוב נחת ואורה, ויתאחדו על שלותם בני חי ומוני רוחו, וזאת הברכה, שזכה לרוב הצלחה, ולהשגח בפעליו הטובים עד רבות בשנים, שנים ונענים, ובכלל כל העוסקים בצרכי ציבור באשנה, יכח לכל הברכות אשר תורה אמרה וטענה, שמחה ונחת בטוב מעשים, עדי ומושע בחשונות עולמים.

הכ"ח החותמים בברכה מרובה, אסדי דתורה הגהלת המוסדות

אתקינו סעודתא

עניני מאכלי שבת (כא)

אכילת הדגים

אכילת דגים בכל הסעודות

יאלכל בכל סעודה משלוש סעודות דגים. (מן אברהם, סי' רמ"ב סק"א)

עונג שבת בדגים

במה מענו רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב אמר בתבשיל של תרדין ודגים גדולים. (נמי שבת קיח.)

לדאוג על הדגים ביותר

צריך לדאוג יותר אם אין לו דגים בשבת, יותר מענין שאביו עליו רז"ל ידאג כל השנה ח"ו. (בית אהרן ליקוטים, בשם הר"ק ר' שלמה קארלינער ז"ל)

י"א שדגים מדאורייתא

הנה בנו של הבית הלל סבב בה"ג"ח... דגים הוא חייב מדאורייתא. (שולחן ערוך חרב, בקיטור אחרון)

דוגמת הלוייתן שלעיד לבוא

שבת בראשית היא דוגמת שבת שלעיד לבוא שהוא יום שכולו שבת, ולכן אנו עושים כמה דברים בשבת זה דוגמתו, היינו לאכול בשר ודגים, נגד סעודת שור הבר ולוייתן, ומקדשין על היין, נגד היין המושמר בעביו לצדיקים לעתיד לבוא. (באר ה'לכה, סי' רמ"ב)

כדי שתהיה הברכה משולשת

טעם לאכילת דגים בשבת בכדי שתהיה ברכה משולשת להאדם המענג את חשבת ואוכל דגים לכבוד שבת, ובשלשון נאמר 'ברכה' במעשה בראשית, לדגים ביום ח', ולאדם ביום ו', ולשבת ביום ז', וחוץ המשולש לא במהרה ינתק. (בני יששכר)

על פי סוד

גם על פי הסוד יהיה טוהר דוקא בדגים. (קצור של"ח)

דגים ממולאים

וזהו עצמו הכונה שאנחנו עושין בערב שבת במילוי הדגים עם בצלים ועם מלח ומחנכין אותם עם הדגים דק דק עד שלא יכר הבצלים, וזהו הכנה גדולה לשבת וכו', וכן כל מאכל וכל עשיית ומנהגי ישראל בגשמיים, וכן במלבושים יש בהם רזין, ורזין דרזין. (נתיב מצותיך, קאמארטא)

אכילת הדגים קודם לכל מאכל

והדגים קודם לאכילת כל בשר, כי הדגים הם חמים ביותר, ומעל המאכל במהרה, כמ"ש בספר ילקוט ראובני בשם טוב אהרן, כי לעולם יקדים דבר הקל ואחר כך דבר הכבד. (כף החיים)

יסודי התורה

שמונה פסוקים האחרונים שבתורה יחיד קורא אותן

דף יא. ויכתוב יהושע את הדברים האלה בספר תורת אלקים, פליגי בה ר' יהודה ור' נחמיה, חד אומר, שמונה פסוקים, וחד אומר, ערי מקלט. בשלמא למ"ד ח' פסוקים, היינו דכתיב בספר תורת אלקים, אלא למ"ד ערי מקלט, מאי בספר תורת אלקים, ה"ק, ויכתוב יהושע בספרו את הדברים האלה הכתובים בספר תורת אלקים.

ובגמ' מסכת בבא בתרא (טו.) הורחבה היריעה בענין שמונה פסוקים אלו מי כתבם, והיאך נכתבו, ואיזה הלכה מיוחדת יש בה, וזה לשון הגמ': אמר מר, יהושע כתב ספרו ושמונה פסוקים שבתורה. תניא כמאן דאמר שמונה פסוקים שבתורה יהושע כתב, דתני, וימת שם משה עבד ה', אפשר משה חי וימת שם משה, אלא, עד כאן כתב משה, מכאן ואילך כתב יהושע, דברי ר", ואמרי לה ר' נחמיה, אמר לו ר"ש, אפשר ס"ת חסר אות אחת, וכתבי, לקוח את ספר התורה הזה, אלא, עד כאן הקב"ה אומר ומשה אומר וכתב, מכאן ואילך הקב"ה אומר ומשה כותב בדמע, כמו שנאמר להלן, ויאמר להם ברוך מפיו יקרא אלי את כל הדברים האלה ואני כותב על הספר בדיו, כמאן אזלא הא דא"ר יהושע בר אבא אמר רב גדל אמר רב, שמונה פסוקים שבתורה יחיד קורא אותן, לימא ר"ה היא ודלא כר"ש, אפילו תימא ר"ש, הואיל ואשתנו אשתנו, ע"כ דברי הגמ'. נמצינו למדים ששמונה פסוקים אלו יחיד קורא אותם, מה שאינו כן בכל שאר פסוקי התורה.

והנה במשמעות הלכה זו שפסוקים אלו יחיד קורא אותם מצאנו כמה פירושים בדברי הראשונים, שרש"י פי' יחיד קורא אותן, כלומר אין מפסיקין בהן. והתוספות שם כתבו: שמונה פסוקים שבתורה, ה"ר משולם היה מצריך מכאן לקרות לאחד אותן ח' פסוקים שלא יקרא עמו שליח צבור ואין נראה לר"ת דהא כל התורה כולה נמי אחד קורא וכו'.

והרמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים (פ"ק י"ג הלכה ו') כתב: שמונה פסוקים שבסוף התורה מותר לקרות אותם בבית הכנסת בפחות מעשרה, אע"פ שהכל תורת ד' היא ומשה מפי הגבורה אמרם, הואיל ומשמען שהם אחר מיתת משה הרי נשתנו, ולפיכך מותר ליחיד לקרות אותן. והראב"ד בהשגותיו נחלק עליו וכתב: לא שמענו דבר זה מעולם ומה שאמרו יחיד קורא אותן לומר שאינו מפסיק בהן והכי איתא בירושלמי במגילה: ובמקומות הללו נהגו שהעולים לקרות בתורה הוא לבדו קורא ואין החזן קורא עמו, ומה שכתב הוא ענין זרות הוא מאד והצבור היכן הלכו עכ"ל. והמרדכי בהלכות קטנות במס' מנחות פרק הקומץ רבה (רמז תתקפ) כתב: ואני שמעתי יחיד ת"ח כדאמר' לא כל הרוצה לעשות עצמו יחיד עושה.

קהל יטב לב דיסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פעיה"ק ירושלים תובב"א

ברכת מזל טוב

באותות כבוד ויקר וברנשי ניל ושמחה, הננו משרים בזה
ברכתנו ואתולות, אל מול ידידנו א"ש פעיה"ק.

הרה"ח ר' שמואל זנוויל פויגל שליט"א

ולאביו הרה"ח ר' דוד גדלי' פויגל שליט"א
לרגל נישואי בתו - נכדתו
ה"חתונה" ביום שלישי באולם "גוטניק"

הרה"ח ר' יעקב יודא שטערן שליט"א

לרגל נישואי בתו
ה"חתונה" ביום רביעי באולם "תמיר (העגול)"

הר"ר יואל שווארץ הי"ו

ולאביו הרה"ח ר' משה שווארץ שליט"א
ולחתנו הרה"ח ר' ישראל שטרל שליט"א
לרגל הולדת בתו - נכדתם
ה"קידושא רבה" בבית מדרשינו "ברך משה"

וזאת הברכה, שיתרו רוב שנת דקדישה
מהם ומכל יוצאי חלציהם.

הוד והודר פעלם וצדקתם עומדת לעד

בעמדינו אחי השבת המזומנת שיעבר עלינו יחדיו

בשבת התאחדות בעיה"ק צפת ת"ו

חובה עלינו להודות לה' צנתי דדהבא שהשתתפו בהוצאות השבת

מה"ח שמואל ראטער שליט"א

מה"ח דוד מאיר ווייס שליט"א

מה"ח ישראל מרדכי פערברבוים שליט"א

מה"ח יעקב שלום אשכנזי שליט"א

קובעים ברכה לעצמם

האברכים החשובים

הר"ר מרדכי יואל שווארץ הי"ו

והר"ר יואל יוסף געווירץ הי"ו

שהתרימו סכומים הגונים להוצאות השבת

ישלם ה' פעלם ותת' משכורתם שלימה מן השמים
ויתברכו בכל מילי דמיטב אמן.

חברי השיעור ערב בחבורת יסודי התורה
של הרה"ג ד' מנחם הלל פאלאטשעק שליט"א

רני ושמחי לעיק"ב

בשירות ותשבחות רב ברכות, בזה נשלחות, אל כבוד האבן החשוב
וז זהו לו סבי, טרע במעלותי, חן הוצק בשפחותי.

הר"ר פנחס יעקב לוין הי"ו

לרגל שמחת הולדת בתו למזל טוב

יחי"ד שתוכה לעד ולחנה ע"ד התורה, ולריות רוב שנת בשמחה ואורה.
הכ"ד המברך בשמחה רבה: משה מענדל הערשקאוויטש

מוסדות יטב לב דרבינו יואל סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שיר ושבעה הלל זמרה

כסימן טוב ובמזל טוב, ברכות לרוב, מה' הטוב, קדם ידידינו איש
חי ורב פעלים, עומד לימין מוסדותינו וקדילתנו בלי גבולים.

ה"ה הרה"ח

מה"ח דוד אלכסנדר עקשטיין שליט"א

לרגל נישואי בנו בשעתו"צ

לשמות פרושות כפיו, מה' ינתן משאלותינו, שיבת בית נאמן
לתפארת, לעד ולמשמרת, וישמעי שושן ושמחה באהלו, נחת
ושמחה בגבולו, אמן.

ה"ח החותמים בקהל וברכה, בחזקת ותעלה
וזהלת המוסדות

התאחדות אברכים "יואל משה"

דחסידי סאטמאר
נתייחד ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פעיה"ק ירושלים תובב"א

תודה וקול זמרה

בשיר ושבעה, נשגב כוס של ברכה, אל כבוד ידידינו, המסור
בל"ג למען חבורתינו, איש המעש רוב הפעלים, עושה
ומעשה בלי גבולים, ה"ה

הר"ר יואל שווארץ הי"ו

לרגל הולדת בתו למז"ט

ובכן נישא ברכותינו, בציוף תפילותינו, שיזכה לגדלה
לתורה לחופה ולמעשים טובים, ולהמשיך בפעולותיו
הבורחים, עדי נזכה בקרב הימים, לתשועת עולמים, בב"א.

הכ"ד החותמים בשם חברי חבורת "במסלה נעלה"
ההנהלה

ג"א מצטרף: נחום משה הלוי דיימליך

הוצאות הגליון

נחנב"ע"י

הרה"ח ר' אשד אנשיל

שווארץ שליט"א

לעי"גאביו

הרה"ח ר' חנניה יו"ט

ליפא ב"ד עזריאל זצל

מנהל מסדחתינו פעיה"ק

רבות בשנים

בלב"ע י"ט מנחם אב תשנ"ח

לעי"גאביו

הרה"ח ר' יעקב יודא

שטערן שליט"א

לרגל נישואי בתו

לעי"גאביו

הרה"ח ר' משה צבי סופר

הי"ו

לעי"גאביו

הרה"ח ר' שמואל בנימין

ב"ד מרדכי אפרים

פישל דל

בלב"ע י"ט מנחם אב תשס"ב

לעי"גאביו

הר"ר יואל שווארץ

הי"ו

לרגל הולדת בתו